

Czwartek, 16 września 2021 r.

P9_TA(2021)0386

Zawód rybaka w przyszłości

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 września 2021 r. w sprawie zawodu rybaka w przyszłości – przyciąganie nowego pokolenia pracowników do branży rybackiej i tworzenie miejsc pracy w społecznościach nadbrzeżnych (2019/2161(INI))

(2022/C 117/07)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 3 ust. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 4 ust. 2 lit. a), d) i k) oraz art. 9, 153 i 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 349 TFUE,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 października 2017 r. pt. „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE” (COM(2017)0623),
- uwzględniając dyrektywę Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażającą Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa ⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 25 września 2019 r. zatytułowaną „Społeczny wymiar rybołówstwa” (opinia rozpoznawcza) ⁽³⁾,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie prawa morza (UNCLOS),
- uwzględniając Międzynarodową konwencję o bezpieczeństwie życia na morzu (SOLAS),
- uwzględniając Konwencję o Międzynarodowej Organizacji Morskiej (IMO),
- uwzględniając konwencję ustanawiającą Międzynarodową Organizację Pracy (MOP),
- uwzględniając Międzynarodową konwencję torremolińską o bezpieczeństwie statków rybackich podpisaną w 1977 r.,
- uwzględniając protokół torremoliński z 1993 r. i porozumienie kapsztadzkie z 2012 r. aktualizujące i zmieniające konwencję torremolińską,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję o wymaganiach w zakresie wykszolenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht dla załóg statków rybackich (konwencja STCW-F) z 1995 r.,
- uwzględniając dokument Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) z 2001 r. nr 966 pt. „Bezpieczeństwo na morzu jako integralna część zarządzania rybołówstwem”,
- uwzględniając sprawozdanie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) z 2020 r. dotyczące stanu rybołówstwa i akwakultury na świecie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 25 z 31.1.2017, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22.

⁽³⁾ Dz.U. C 14 z 15.1.2020, s. 67.

Czwartek, 16 września 2021 r.

- uwzględniając konwencję 188 MOP z 2007 r. dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa,
  - uwzględniając dobrowolne wytyczne IMO z 2005 r. dotyczące projektowania, budowy i wyposażenia małych statków rybackich,
  - uwzględniając sprawozdanie Europêche, Cogeca „Rybołówstwo” i ETF z grudnia 2000 r. zatytułowane „Wzajemne uznawanie certyfikatów w sektorze rybołówstwa morskiego w Europie” (sprawozdanie Bénodet),
  - uwzględniając roczny przegląd wypadków i incydentów morskich z 2019 r., przygotowany przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA),
  - uwzględniając sprawozdanie Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF) z 26 września 2019 r. w sprawie danych społecznych dotyczących sektora rybołówstwa (STECF 19-03),
  - uwzględniając roczne sprawozdanie gospodarcze STECF za 2019 r. dotyczące floty rybackiej UE (STECF 19-06) oraz roczne sprawozdanie gospodarcze za 2020 r. dotyczące floty rybackiej UE (STECF 20-06),
  - uwzględniając wnioski z opublikowanego w lipcu 2018 r. badania Departamentu Tematycznego Parlamentu ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności pt. „Szkolenie rybaków”,
  - uwzględniając szczegółową analizę Departamentu Tematycznego ds. Polityki Gospodarczej, Naukowej i Jakości Życia pt. „Zakres unijnego prawa pracy: kto (nie) jest objęty kluczowymi dyrektywami?” opublikowaną w październiku 2020 r.,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia szczególnych środków w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa mających na celu zwiększenie roli kobiet (*),
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A9-0230/2021),
- A. mając na uwadze, że wspólna polityka rybołówstwa (WPRyb) musi zapewnić zrównoważony charakter rybołówstwa i akwakultury pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym w perspektywie długoterminowej, przy czym do tego celu należy dążyć nieustannie, aby podtrzymać atrakcyjność zatrudnienia w sektorze; mając na uwadze, że w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju społecznego polityka rybołówstwa powinna obejmować i poprawiać warunki pracy, zdrowie i bezpieczeństwo, szkolenia, włączenie społeczne i odpowiedni poziom życia; mając na uwadze, że w wielu społecznościach i regionach rybackich UE społeczne znaczenie sektorów rybołówstwa i akwakultury jest większe niż ich bezpośredni wkład gospodarczy;
- B. mając na uwadze, że kryzys w dziedzinie zdrowia publicznego oraz zakłócenia w handlu i na rynku spowodowane pandemią COVID-19 dotknęły rybaków w całej Europie; mając na uwadze, że pomimo zagrożeń dla bezpieczeństwa i niskich cen ryb rybacy nie zaprzestali połowów i dostarczają wysokiej jakości żywność; mając na uwadze, że podczas kryzysu związanego z COVID-19 rybaków uznano za podstawowych pracowników, którzy wykonują zawody kluczowe dla zapewnienia ważnych dostaw żywności; mając na uwadze, że instytucje UE muszą poświęcać rybakom – jako przedstawicielom niezbędnego zawodu – szczególną uwagę nie tylko ze względu na odgrywaną przez nich rolę, ale także na znaczenie bezpieczeństwa żywnościowego Unii;
- C. mając na uwadze, że w ciągu ostatnich kilku lat w rybołówstwie w całej Europie nastąpiły poważne zmiany strukturalne, a także przeprowadzono restrukturyzację ze znacznymi redukcjami floty, co przyniosło skutki społeczne zarówno dla rybaków, jak i dla społeczności rybackich; mając na uwadze, że konieczność podnoszenia świadomości jest coraz większa oraz że należy zwracać większą uwagę na społeczny wymiar rybołówstwa, np. poddawać ocenie skutki społeczne w ramach ocen oddziaływania wniosków politycznych dotyczących WPRyb;
- D. mając na uwadze, że należy przyjąć kompleksowe podejście uwzględniające różne strategie i polityki unijne, w tym unijną strategię na rzecz bioróżnorodności 2030 i Strategię „Od pola do stołu”;

(*) Dz.U. C 285 z 29.8.2017, s. 150.

Czwartek, 16 września 2021 r.

- E. mając na uwadze, że należy uwzględnić również zmiany demograficzne w Europie;
- F. mając na uwadze, że obecny brak systematycznych kompleksowych danych i regularnych analiz naukowych dotyczących społecznych aspektów WPRyB utrudnia kształtowanie polityki rybołówstwa; mając na uwadze, że dzięki tym danym można by promować rybołówstwo jako satysfakcjonującą drogę zawodową oraz jako sposób przyczynienia się do utrzymania społeczności nadbrzeżnych i przyciągania młodych ludzi do tego zawodu;
- G. mając na uwadze, że rybołówstwo, łącznie z akwakulturą, w skali światowej dostarcza żywność miliardom ludzi, oraz mając na uwadze, że według FAO sektor ten jest ważnym źródłem zatrudnienia i dochodów zapewniającym utrzymanie 10–12 % światowej populacji; mając ponadto na uwadze, że według szacunków kolejne 140 mln miejsc pracy jest związanych z pozostałą częścią łańcucha wartości rybołówstwa, w szczególności z przetwarzaniem i sprzedażą produktów rybołówstwa;
- H. mając na uwadze, że według sprawozdania STECF 19-03 kobiety stanowiły 5,4 % całkowitej liczby zatrudnionych we flocie łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego w całej UE, natomiast we flocie działającej na dużą skalę ich udział wyniósł 1,9 %, a we flocie dalekomorskiej 2,3 %; mając jednak na uwadze, że kobiety stanowią większość siły roboczej w niektórych rodzajach działalności rybackiej lub działalności zbliżonej do hodowli, takiej jak ręczne zbieranie skorupiaków, oraz mając na uwadze, że istotna wykonywana przez kobiety praca, która podtrzymuje inne aktywności w sektorze, np. puszgowanie i przetwarzanie, pakowanie, wyrób sieci, rozładunek i czyszczenie ryb, nie jest rejestrowana; mając na uwadze, że istnieją braki w danych różnych państw członkowskich, co sprawia, że praca kobiet i ich znaczny wkład w sektorze – który sam nadal nie jest wystarczająco uznawany – są niewidoczne;
- I. mając na uwadze, że według najnowszych danych Eurostatu ⁽⁵⁾ w 2017 r. w unijnej branży rybackiej zatrudnionych było łącznie około 180 000 osób, z czego około jedna trzecia w sektorze akwakultury; mając na uwadze, że z tej liczby 41 000 osób było zatrudnionych w podstawowym sektorze rybołówstwa w Hiszpanii, a kolejne 29 000 we Włoszech, 21 000 w Grecji, 20 000 we Francji i 14 700 w Portugalii; mając na uwadze, że chociaż w 2017 r. udział Włoch, Grecji i Portugalii w unijnej produkcji rybnej wynosił jedynie 11 %, te trzy państwa członkowskie zapewniały 35,9 % miejsc pracy; mając na uwadze w tym kontekście, że Hiszpania, Francja i Portugalia są państwami członkowskimi posiadającymi regiony najbardziej oddalone, które wzmacniają ich wymiar morski i w których sektor rybołówstwa odgrywa istotną rolę społeczno-gospodarczą;
- J. mając na uwadze, że dane statystyczne opublikowane przez Eurostat ⁽⁶⁾ w 2019 r. pokazują, że w 2018 r. w sektorze „rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa” ogółem 14,4 % pracowników było w wieku co najmniej 65 lat, a także mając na uwadze, że jest to sektor, w którym zatrudnionych jest najwięcej osób z tej grupy wiekowej; mając na uwadze, że chociaż odsetek pracowników w tej grupie wiekowej systematycznie spada od 2008 r., faktyczna liczba pracowników z tej grupy wiekowej nie zmniejszyła się w takim samym stopniu;
- K. mając na uwadze, że sektor rybołówstwa odgrywa kluczową rolę w dostarczaniu ryb ogółowi społeczeństwa i utrzymywaniu równowagi żywnościowej państw członkowskich i w UE oraz mając na uwadze, że sektor ten w znacznym stopniu przyczynia się do dobrobytu społeczno-gospodarczego społeczności obszarów przybrzeżnych, rozwoju lokalnego, zatrudnienia, tworzenia i utrzymania działalności gospodarczej, zarówno na wcześniejszych, jak i na późniejszych etapach łańcucha produkcji, a także do zachowania lokalnych tradycji kulturowych;
- L. mając na uwadze, że poza uwzględnieniem specyfiki działalności rybackiej wynikającej z jej struktury społecznej, z formy wprowadzania do obrotu oraz ze strukturalnych i przyrodniczych nierówności między regionami rybackimi konieczne jest uwzględnienie znacznych różnic między flotami, segmentami floty, odławianymi gatunkami, narzędziami połowowymi, wydajnością, preferencjami konsumentów i spożyciem ryb na mieszkańca w państwach członkowskich;
- M. mając na uwadze, że gromadzenie wskaźników społecznych dla floty rybackiej UE, akwakultury i przemysłu przetwórstwa rybnego wprowadzono rozporządzeniem (UE) 2017/1004 w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie WPRyB; mając na uwadze, że począwszy od 2018 r. należy co trzy lata gromadzić zmienne społeczne obejmujące: zatrudnienie według płci, zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy (EPC) według płci, nieodpłatną pracę według płci, zatrudnienie według wieku, zatrudnienie według poziomu wykształcenia, zatrudnienie według narodowości, zatrudnienie według statusu zatrudnienia, EPC krajowe ogółem;

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Fishery_statistics#The_factors_of_production

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10166544/KS-02-19%E2%80%911681-EN-N.pdf/c701972f-6b4e-b432-57d2-91898ca94893>

Czwartek, 16 września 2021 r.

- N. mając na uwadze, że według sprawozdania STECF na temat danych społecznych w sektorze rybołówstwa UE (19-03) w 2017 r. we flocie rybackiej UE zatrudnionych było około 150 000 osób, co odpowiada około 99 000 EPC; mając na uwadze, że większość pracowników floty rybackiej UE stanowili mężczyźni – 96 %, a kobiety stanowiły 4 %; mając na uwadze, że według zgłoszonych danych wiekowych największy odsetek – 58 % – zatrudnionych we flocie rybackiej UE stanowiły osoby z grupy wiekowej 40–64 lat, następnie z grupy wiekowej 25–39 lat – 26 %, kolejne 7 % stanowiły osoby w wieku powyżej 65 lat, 5 % z grupy wiekowej 15–24 lat, a w przypadku 4 % rybaków wiek był nieznan; mając na uwadze znaczne zróżnicowanie profili wiekowych między poszczególnymi państwami członkowskimi: w Estonii 31 % rybaków miało ponad 65 lat, natomiast w wielu innych państwach członkowskich do tej grupy wiekowej należał jedynie bardzo niski odsetek populacji rybaków (1 % w Belgii i Niemczech oraz 2 % w Finlandii);
- O. mając na uwadze, że w 2017 r. 52 % osób zatrudnionych we flocie rybackiej UE miało niskie wykształcenie, 24 % – wykształcenie średnie i 4 % – wyższe; mając na uwadze, że poziom wykształcenia był nieznan dla stosunkowo wysokiego odsetka pracowników w sektorze rybołówstwa (20 % pracowników), co może świadczyć o tym, że kwestia ta jest postrzegana jako wrażliwa; mając na uwadze, że odnotowano znaczne różnice w poziomie wykształcenia między poszczególnymi państwami członkowskimi: jedynie 1 % portugalskich rybaków ma wykształcenie wyższe, podczas gdy w Szwecji odnośny odsetek wynosi 21 %;
- P. mając na uwadze, że w 2017 r. większość osób – 86 % – zatrudnionych w rybołówstwie w UE pracowało we flocie rybackiej własnego kraju, następnie 8 % było obywatelami państw spoza UE/EOG, w przypadku 3 % zatrudnionych obywatelstwo było nieznan, 3 % pochodziło z innych państw UE i 0,1 % – z EOG; mając na uwadze, że odsetek obywateli pracujących we flotach innych państw członkowskich był znacząco zróżnicowany: 27 % osób zatrudnionych we flocie irlandzkiej nie było obywatelami Irlandii, a 36 % osób zatrudnionych we flocie belgijskiej nie było obywatelami Belgii; mając na uwadze, że tymczasem 94 % pracowników włoskiej floty urodziło się we Włoszech, 99 % pracowników portugalskiej floty było obywatelami Portugalii, a wszystkie osoby zatrudnione we flocie bułgarskiej to Bułgarzy;
- Q. mając na uwadze, że 61 % osób zatrudnionych we flocie rybackiej UE w 2017 r. było pracownikami, a 36 % właścicielami statków, przy czym zmienną dotyczącą statusu zatrudnienia cechuje duże zróżnicowanie w zależności od państwa członkowskiego – pracownicy stanowili 100 % we flocie Belgii i tylko 28 % we flocie Szwecji;
- R. mając na uwadze, że mimo to większość państw członkowskich i partnerów gospodarczych UE z sektora rybołówstwa często przywołuje niepewność dochodów z działalności połowowej w niektórych segmentach rynku, co wpływa negatywnie na zainteresowanie młodych ludzi rybołówstwem, nasila się i utrudnia podtrzymanie działalności oraz powoduje utratę miejsc pracy w społecznościach nadbrzeżnych;
- S. mając na uwadze, że niezależnie od tego większość państw członkowskich i partnerów gospodarczych UE z sektora rybołówstwa często odwołuje się do braku zainteresowania młodych ludzi rybołówstwem; ten brak zainteresowania został po raz pierwszy stwierdzony co najmniej dwadzieścia lat temu i stwarza dodatkowe trudności w branży jako całości, a także pogłębia problemy społeczne w społecznościach nadbrzeżnych kontynentu i w regionach zamorskich;
- T. mając na uwadze, że należy uznać i wziąć pod uwagę szczególne cechy charakterystyczne i strukturalne ograniczenia regionów najbardziej oddalonych; podkreśla, że sektor rybołówstwa ma istotne znaczenie dla sytuacji społeczno-gospodarczej, zatrudnienia i propagowania spójności gospodarczo-społecznej tych regionów, oraz że istnieje potencjał wzrostu zatrudnienia w zrównoważonej niebieskiej gospodarce; podkreśla, że w związku ze swoim położeniem geograficznym regiony najbardziej oddalone mają uprzywilejowaną pozycję, jeżeli chodzi o możliwość monitorowania i kontroli obszarów przybrzeżnych i oceanicznych, a UE powinna tę pozycję wykorzystać do w działaniach na rzecz zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN);
- U. mając na uwadze, że w unijnym rozporządzeniu w sprawie połowów NNN^(?) uwzględnia się jedynie nielegalnie złowione ryby, a nie gwarantuje się wprowadzenia zakazu obejmującego również ryby, których połowy wiążą się z poważnymi naruszeniami prawa pracy i łamaniem podstawowych praw człowieka na pokładzie statku rybackiego;

(?) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999, Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

Czwartek, 16 września 2021 r.

- V. mając na uwadze, że według FAO przetrwanie rybaków zależy od ich statków, a rodzaje ryzyka różnią się w zależności od rodzaju połowów, łowisk i warunków pogodowych, wielkości statku, posiadanego sprzętu i zadań każdego rybaka; mając na uwadze, że na większych statkach narzędzia połowowe i inny ciężki sprzęt stwarzają znaczne ryzyko śmierci lub obrażeń załogi, podczas gdy na małych jednostkach może wystąpić duże ryzyko przewrócenia się statku podczas wyciągania dużego połowu, zalania statku podczas sztormu lub staranowania go przez większą jednostkę; mając na uwadze, że z każdą poszczególną działalnością połową i wielkością statku wiążą się w związku z tym różne zagrożenia dla bezpieczeństwa;
- W. mając na uwadze, że jeśli chodzi o wypadki i incydenty na morzu, ze wszystkich statków morskich najczęściej tracone są statki rybackie, chociaż rybołówstwo nie jest działalnością, która generuje najwięcej wypadków; mając na uwadze, że w 2018 r. odnotowano 40 % wzrost liczby incydentów z udziałem statków rybackich;
- X. mając na uwadze, że co roku w sektorze rybołówstwa umiera 32 tysiące osób, nie licząc tysięcy osób będących ofiarami mniej lub bardziej poważnych wypadków; mając na uwadze ponadto, że wśród osób wykonujących tę trudną pracę – jak podkreślają również organizacje branżowe – odnotowano w ostatnich latach niepokojący wzrost zachorowań na choroby zawodowe;
- Y. mając zatem na uwadze, że rybołówstwo to ciężka pod każdym względem praca, która wiąże się z poważnymi zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa rybaków; mając na uwadze, że MOP potwierdziła to w konwencji z 2007 r. i zaapelowała do ratyfikujących ją państw o zapewnienie osobom zatrudnionym w tym sektorze bezpieczeństwa i godnych warunków pracy;
- Z. mając na uwadze, że pomimo wzrostu liczby incydentów liczba ofiar śmiertelnych wypadków i incydentów na statkach rybackich wykazuje tendencję spadkową, przy czym zdecydowana większość incydentów jest skutkiem czynnika ludzkiego (62,4 %), natomiast drugą najczęstszą przyczyną są awarie systemów/sprzętu (23,2 % incydentów); mając na uwadze, że trzy najczęściej zgłaszane, związane z działaniem człowieka czynniki wpływające na wypadki na statkach rybackich to brak świadomości zasad bezpieczeństwa, a także brak wiedzy i nieodpowiednie metody pracy personelu pokładowego; mając na uwadze, że nie można zająć się wszystkimi tymi czynnikami w oderwaniu od kwestii dochodów z działalności połowowej;
- AA. mając na uwadze, że w 2019 r. 64,9 % statków floty rybackiej UE-28 miało co najmniej 25 lat ⁽⁸⁾, a średni wiek całej floty wynosił 29,9 lat ⁽⁹⁾, co oznacza, że bardzo duża część floty jest stara, co sprawia, że nie można po tej flocie spodziewać się najlepszych warunków bezpieczeństwa i eksploatacji, oraz że wzrasta ryzyko prowadzenia działalności, a sama działalność staje się bardziej kosztowna;
- AB. mając na uwadze, że kwestie bezpieczeństwa (a działalność rybacka jest powszechnie uznawana za ryzykowny zawód), żmudny charakter pracy na łodziach rybackich, nieprzewidywalne dochody, a także brak gwarancji stabilnego i regularnego wynagrodzenia stanowią istotne czynniki braku zainteresowania rybołówstwem wśród młodych ludzi, co utrudnia wymianę pokoleń w branży rybackiej i stawia pod znakiem zapytania jej przyszłość;
- AC. mając na uwadze, że brak standaryzacji w zakresie świadectw i podstawowego wykształcenia rybaków, a także niewystarczającą współpracę między państwami członkowskimi w zakresie wzajemnego uznawania świadectw i podstawowego wykształcenia rybaków uznano za przeszkodę już dwadzieścia lat temu, a mimo to problem ten nadal nie został rozwiązany;
- AD. mając na uwadze, że wyniki gospodarcze floty UE ogólnie wskazują na poprawę dochodów oraz roczny wzrost zysków i średnich wynagrodzeń rybaków od 2013 r., jeżeli brać pod uwagę całość floty; mając na uwadze, że przy analizie sytuacji poszczególnych państw członkowskich, uwzględniającej basen morski i flotę rybacką, w zależności od rodzaju floty i dostępnych kwot, tendencje te okazują się wcale nie być uniwersalne, a w szczególności nie znajdują odzwierciedlenia w trendach obserwowanych w innej flocie łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;
- AE. mając na uwadze, że podczas gdy stan stad ryb w UE ogólnie się poprawia, to według rocznego sprawozdania gospodarczego STECF za 2019 r. liczba statków rybackich, zdolność połowowa i bezpośrednie zatrudnienie generowane przez ten sektor z roku na rok stale maleją;

⁽⁸⁾ Na podstawie stosunku liczby statków powyżej 25 lat do całkowitej liczby statków: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/fisheries/facts_figures_en?qt=facts_and_figures=2

Czwartek, 16 września 2021 r.

- AF. mając na uwadze, że znaczna część rybaków w niektórych państwach członkowskich ma niskie i nieregularne dochody, które powodują niestabilność ich sytuacji i nie zapewniają im wystarczającej ochrony socjalnej; mając na uwadze, że stanowi to kolejny czynnik zmniejszający atrakcyjność rybołówstwa wśród młodych ludzi;
- AG. mając na uwadze, że pytanie postawione w sprawozdaniu Bénodet opublikowanym w 2000 r. i zatytułowanym: „Ryby pochodzą z morza, ale skąd będą pochodzić przyszli rybacy?” można po minionych dwudziestu latach przeformułować bardziej szczegółowo: „Ryby pochodzą z morza, a rybacy są strażnikami ryb i mórz, ale jak będziemy mogli uzupełniać ich braki i skąd będą pochodzić przyszli rybacy?”;
- AH. mając na uwadze należy podkreślić możliwości podniesienia poziomu życia, jakie stworzyła i może nadal tworzyć działalność morska i rybacka;
- AI. mając na uwadze, że młodzi ludzie, którzy chcą rozpocząć własną działalność jako rybacy, napotykają poważne przeszkody, zwłaszcza związane z systemem przydziału uprawnień do połowów i wpływem, jaki ma on na ceny statków rybackich;
- AJ. mając na uwadze, że do 31 grudnia 2022 r. Komisja powinna przedstawić Parlamentowi i Radzie sprawozdanie ze stosowania WPRyb;

Poprawa w zakresie gromadzenia informacji i tworzenia profili ludności czynnej zawodowo w sektorze rybołówstwa

1. podkreśla, że konieczna jest poprawa sposobu regularnego i systematycznego gromadzenia i udostępniania na szczeblu UE oraz w podziale na państwa członkowskie informacji na temat ludności czynnej zawodowo w sektorze rybołówstwa i produkcji akwakultury oraz w całym łańcuchu wartości;
2. zwraca uwagę, że agregowanie danych statystycznych w dużym sektorze „rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa” może ukrywać lub maskować sytuacje i różnice, co ma negatywny wpływ na każdy z tych sektorów; podkreśla, że chociaż każdy z nich to sektor produkcji podstawowej, ich działalność nie jest ze sobą powiązana, a w przypadku rybołówstwa nie odbywa się nawet w tym samym środowisku ani obszarze geograficznym;
3. przypomina, że podobnie jak w przypadku zarządzania zasobami i siedliskami, najlepsza wiedza naukowa, oparta na wiarygodnych, aktualnych danych z szerszych przedziałów czasowych, w sposób ujednolicony i we wszystkich państwach członkowskich, ma kluczowe znaczenie w zarządzaniu zmianami społecznymi w tym sektorze i ich monitorowaniu, co dotyczy w szczególności zmian w zatrudnieniu, bez których nie będzie możliwe kontynuowanie i pełne wdrożenie jednego z trzech propagowanych w ramach WPRyb filarów zrównoważonego rozwoju – filaru społecznego;
4. zwraca uwagę, że informacje udostępnione przez różne organy wydają się wskazywać na starzenie się załóg rybackich UE, ale podobnie jak w przypadku zarządzania rybołówstwem i dostosowywania wprowadzanych środków, zarządzanie działaniami, ich monitorowanie i wdrażanie powinno być zróżnicowane w zależności od obszaru geograficznego, floty rybackiej i używanych narzędzi połowowych;
5. apeluje do Komisji, zwłaszcza do Eurostatu, i państw członkowskich, aby uwzględniły tendencje w zatrudnieniu nie tylko w odniesieniu do całkowitej liczby miejsc pracy, lecz także w odniesieniu do poziomu wykształcenia i struktury wiekowej oraz płci osób pracujących w sektorze rybołówstwa i akwakultury, a w miarę możliwości również w łańcuchu wartości rybołówstwa i akwakultury, oraz opracowywały dane w tym zakresie o podobnym stopniu szczegółowości do tych, które istnieją w celu monitorowania w określony sposób działalności gospodarczej i wyników tego sektora;
6. z zadowoleniem przyjmuje pierwsze sprawozdanie STECF w sprawie danych społecznych dotyczących sektora rybołówstwa UE zawierające kompleksowy przegląd danych społecznych zebranych w oparciu o unijne ramy gromadzenia danych; podkreśla potrzebę uwzględnienia wniosków zawartych w tym pierwszym sprawozdaniu i w związku z tym apeluje, aby w przyszłych sprawozdaniach STECF na temat danych społecznych doprecyzować obecne wskaźniki społeczne, w związku z tym, że wymagane jest odpowiednie określenie, kogo należy uznawać za część siły roboczej w sektorze rybołówstwa, a także, aby zawrzeć nowe elementy do analizy, włączyć wskaźniki powiązane z nadrzędnymi celami społecznymi do WPRyb, w szczególności wskaźniki dotyczące ochrony pracowników, kształcenia i szkolenia,

Czwartek, 16 września 2021 r.

zarobków i bezpieczeństwa, a także uwzględnić odpowiednią skalę geograficzną, niższą niż szczebel krajowy, ze względu na konieczność poznania realiów regionalnych, a nawet lokalnych;

7. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez urząd statystyczny UE, Eurostat, we współpracy z urzędami statystycznymi Portugalii, Hiszpanii i Francji oraz ich regionami najbardziej oddalonymi strony internetowej zawierającej dane z regionów najbardziej oddalonych ⁽¹⁰⁾; ubolewa jednak nad faktem, że jeszcze nie są dostępne na niej dane na temat sektora rybołówstwa, biorąc pod uwagę znaczenie tej działalności w strukturze gospodarczej tych regionów; wzywa Komisję, a w szczególności Eurostat, do gromadzenia rzetelnych i aktualnych informacji na temat niebieskiej gospodarki, takich jak rozwój zatrudnienia w sektorze rybołówstwa, zmiany średniego wynagrodzenia rybaków, poziom wykształcenia, udział płci i grup wiekowych, a także dane dotyczące zakresu i wyników tej działalności w regionach najbardziej oddalonych;

Poprawa w zakresie warunków pracy i życia na pokładzie w celu zwiększenia bezpieczeństwa

8. zwraca uwagę, że chociaż warunki bezpieczeństwa na pokładzie poprawiły się, zwłaszcza na większych statkach, liczba incydentów i wypadków zarejestrowanych przez EMSA w 2018 r. wzrosła o 40 % w porównaniu z rokiem poprzednim, mimo że w ostatnich latach liczba ofiar śmiertelnych systematycznie spada;

9. zwraca uwagę, że sama EMSA jest odpowiedzialna za interweniowanie i gromadzenie danych dotyczących wypadków i incydentów morskich z udziałem statków rybackich o długości powyżej 15 m lub w sytuacjach, gdy statki o długości poniżej 15 m biorą udział w wypadkach z udziałem statków objętych zakresem dyrektywy 2009/18/WE ⁽¹¹⁾, co oznacza, że liczba wypadków i incydentów z udziałem statków rybackich z pewnością będzie wyższa niż wynikałoby to z danych dostępnych w rocznych sprawozdaniach EMSA;

10. zauważa, że połowy NNN w strefach morskich UE stanowią nieuczciwą konkurencję dla rybaków europejskich;

11. wzywa Komisję, aby wspierała organy krajowe w nabywaniu systemów, które umożliwią im identyfikację i zgłaszanie połowów NNN;

12. podkreśla, że zawodową działalność morską, zwłaszcza rybołówstwo, uważa się za wysoce ryzykowną, a sytuację tę pogarsza fakt, że 85 % statków UE to statki o całkowitej długości poniżej 12 m, które wykorzystuje się w łodziowym rybołówstwie przybrzeżnym. Są one narażone na większe ryzyko w razie niekorzystnych warunków pogodowych i przy połowach blisko brzegu;

13. podkreśla, że na łodziach wykorzystywanych w rybołówstwie przybrzeżnym może być trudniej zapewnić pracownikom bezpieczeństwo i poprawić warunki pracy, a znaczna część floty jest już przestarzała, co niesie dodatkowe ryzyko; podkreśla, że statki te są szczególnie narażone na poważne zjawiska meteorologiczne związane ze zmianą klimatu; podkreśla potrzebę podjęcia trwałych i skoordynowanych działań na wszystkich szczeblach i we wszystkich strategiach politycznych w celu łagodzenia skutków zmiany klimatu i zwiększania zdolności przystosowywania się do tych skutków, a także w celu wzmacniania odporności, a jednocześnie zagwarantowania warunków bezpieczeństwa rybaków;

14. przypomina, że regiony przybrzeżne, a w szczególności regiony najbardziej oddalone, są zależne od rybołówstwa ze względów historycznych, że już teraz odczuwają skutki zmiany klimatu i powinny korzystać ze wsparcia finansowego w celu łagodzenia tych skutków, dostosowania się do nich i zwalczania ich, a także w celu ugruntowania miejsc pracy w sektorze rybołówstwa i rozwoju zrównoważonej niebieskiej gospodarki przy tworzeniu nowych miejsc pracy;

15. podkreśla, że mimo międzynarodowych i unijnych dążeń do poprawy warunków bezpieczeństwa na statkach, w szczególności na statkach rybackich, międzynarodowe konwencje, w których określa się zasady i systemy ochrony statków i osób na pokładzie, mają zastosowanie przede wszystkim do większych statków, mimo że w wielu państwach członkowskich obowiązują przepisy krajowe dotyczące bezpieczeństwa i warunków pracy na mniejszych łodziach;

16. wyraża zaniepokojenie odstępstwami przewidzianymi na mocy konwencji międzynarodowych dla małych statków w zakresie niewiążących norm pracy i bezpieczeństwa, które to odstępstwa mogą doprowadzić do tego, że ogólne warunki życia i pracy będą mniej korzystne dla rybaków pracujących w niektórych segmentach floty i będą różne w zależności od państwa członkowskiego; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do szybkiego podjęcia zgodnych działań w celu zastosowania podobnych standardowych warunków i wspierania wszystkich statków rybackich w spełnianiu tych warunków, gdyż statki te stanowią podstawowy filar gospodarki i tożsamości małych społeczności przybrzeżnych;

⁽¹⁰⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/RCI/#?vis=outermost.population&lang=en>

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 114.

Czwartek, 16 września 2021 r.

17. przypomina, że warunków pracy i życia na pokładzie nie można rozpatrywać w oderwaniu od warunków bezpieczeństwa; jest zdania, że odpowiednia modernizacja statków oraz dobre warunki pracy i życia na statkach przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa prowadzenia operacji połowowych, podobnie jak czas odpoczynku rybaków, co ma bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo rybaków, ponieważ duży odsetek wypadków i incydentów na statkach rybackich nadal spowodowany jest błędem człowieka popełnianym na skutek zmęczenia bądź braku wiedzy lub przeszkolenia;

18. uważa, że zagwarantowanie dostępnego i dostosowanego środowiska pracy, w tym w sektorze rybołówstwa i akwakultury, w celu ponownej integracji na rynku pracy zarówno aktywnych, jak i byłych rybaków i innych pracowników sektora rybołówstwa dotkniętych niepełnosprawnością doprowadziłoby do większej integracji społecznej i pomogłoby stworzyć więcej zachęt do generowania dochodów w tym sektorze i w społecznościach rybackich;

19. zwraca uwagę, że osoby pracujące na morzu, w tym rybacy, są często wyłączone z zakresu unijnych i krajowych ram prawnych dotyczących pracy, zważywszy że wiele przepisów nie ma zastosowania do realiów działalności tych pracowników; zwraca uwagę, że skoro nie ma możliwości stosowania ogólnych przepisów prawa pracy, ponieważ dochód rybaków zależy od połowów zgodnych z dostępnymi kwotami, należy dopilnować, aby marynarzom, a zwłaszcza rybakom, którzy często są również właścicielami statków, zagwarantować przestrzeganie podstawowych praw wynikających z przepisów kodeksu pracy, z uwzględnieniem wyżej wymienionych okoliczności oraz specyfiki sektora przybrzeżnego i tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego;

20. przypomina o prawie rybaków do zrzeszania się i wykorzystywania rokowań zbiorowych jako sposobu na poprawę warunków pracy;

21. zwraca uwagę, że w zależności od używanego narzędzia połowowego, wielkości statku, obszaru działalności i warunków pogodowych rybołówstwo wiąże się z różnymi czynnikami ryzyka dotyczącymi warunków pracy i życia, które należy uwzględnić na pokładzie;

22. przypomina o krokach podjętych na arenie międzynarodowej, w szczególności w ramach protokołu torremolińskiego (z 1993 r.) i porozumienia kapsztadzkiego (z 2012 r.), w celu zmiany i ulepszenia konwencji torremolińskiej (z 1977 r.), którą ustanowiono, aby zapewnić bezpieczeństwo statków rybackich, a także zwraca uwagę, że nawet po zmniejszeniu wymagań w 2012 r. wspomniana konwencja nadal nie obowiązuje, oraz wzywa wszystkie państwa członkowskie, które jeszcze nie ratyfikowały konwencji torremolińskiej, do uczynienia tego; przypomina, że protokół został transponowany do prawodawstwa UE dyrektywą Rady 97/70/WE ustanawiającą zharmonizowany system bezpieczeństwa dla statków rybackich o długości 24 metrów i większej⁽¹²⁾;

23. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie dobrowolnych wytycznych IMO z 2005 r. dotyczących projektowania, budowy i wyposażenia małych statków rybackich, zwraca jednak uwagę, że jako dobrowolne wytyczne mogą one służyć jedynie jako wskazówki oraz że żadne prawne zobowiązanie ani standaryzacja podstawowych norm nie ma zastosowania do statków wykorzystywanych do łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego; podkreśla, że niektóre państwa członkowskie przyjęły przepisy dotyczące budowy, bezpieczeństwa i warunków pracy na małych statkach rybackich oraz zaleca harmonizację tych przepisów na szczeblu UE;

24. przypomina, że ostatecznym celem WPRyB jest doprowadzenie to tego, by działalność połowowa była zrównoważona pod względem społecznym, środowiskowym i gospodarczym; podkreśla, że poprawa warunków życia rybaków poprzez poprawę warunków pracy, życia i bezpieczeństwa to jeden z elementów promowania zatrudnienia i rozwoju w społecznościach przybrzeżnych, a także przyciągania młodych ludzi i sprzyjania wymianie pokoleń niezbędnej do przetrwania tej działalności, która jest również źródłem zdrowej żywności;

25. podkreśla, że dzięki skutecznemu zajęciu się zachodzącymi obecnie zmianami, takimi jak ekspansja produkcji energii morskiej, a także dzięki skutecznemu wdrażaniu chronionych obszarów morskich i pełnemu egzekwowaniu obowiązku wyładunku, można wpłynąć na atrakcyjność tego sektora dla młodych pokoleń; wzywa państwa członkowskie do przeznaczenia funduszy europejskich na wspieranie miejsc pracy, promowanie zrównoważonego rybołówstwa i dalsze działania na rzecz promowania równouprawnienia płci w tym sektorze;

26. apeluje do Komisji i państw członkowskich o zapewnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa, pracy i życia na statkach rybackich, niezależnie od ich wielkości;

⁽¹²⁾ Dz.U. L 34 z 9.2.1998, s. 1.

Czwartek, 16 września 2021 r.

27. przypomina państwom członkowskim, że termin transpozycji dyrektywy (UE) 2017/159, która włącza konwencję MOP nr 188 (MOP C 188) do ram prawnych Unii, upłynął 15 listopada 2019 r.; przypomina, że z uwagi na dużą liczbę rybaków prowadzących działalność na własny rachunek w UE oraz fakt, że dyrektywa nie obejmuje większości z nich, państwa członkowskie muszą ratyfikować konwencję MOP nr 188, aby zapewnić uczciwą konkurencję między wszystkimi rybakami;

28. wzywa państwa członkowskie do pilnej ratyfikacji konwencji MOP nr 188, aby zapewnić równe warunki działania między przedsiębiorstwami rybackimi na całym świecie, zwłaszcza ze względu na silny międzynarodowy wymiar sektora rybołówstwa; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia środków niezbędnych do transpozycji tej konwencji do prawa krajowego i jej skutecznego stosowania oraz, w stosownych przypadkach, przekazania zadań związanych z inspekcją i wydawaniem dokumentów przedsiębiorstwom klasyfikacyjnym, z uwagi na obecne problemy z koordynacją tych funkcji w niektórych krajach;

29. wzywa Komisję do jak najszybszego przedłożenia wniosku dotyczącego dyrektywy uzupełniającej w sprawie przepisów dotyczących kontroli i egzekwowania, tak jak miało to miejsce w przypadku transportu morskiego, z myślą o wprowadzeniu zharmonizowanego systemu inspekcji;

30. podkreśla, że przy opracowywaniu mechanizmów opieki społecznej trzeba uwzględnić uciążliwość pracy rybaków, na przykład przez zagwarantowanie rybakom prawa wcześniejszego niż w przypadku przeciętnych pracowników przejścia na emeryturę bez niekorzystnych konsekwencji;

31. wyraża zadowolenie, że nowy Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) przyczyni się w znacznym stopniu do poprawy warunków pracy, życia i bezpieczeństwa na statkach UE i poprawi te warunki bez zwiększania zdolności połowowej, ze szczególnym uwzględnieniem statków wykorzystywanych do rybołówstwa łodziowego i przybrzeżnego; podkreśla, że EFMRA przyczynia się do zrównoważonego charakteru rybołówstwa i niebieskiej gospodarki, wnosząc wkład w realizację celu zrównoważonego rozwoju ONZ nr 14;

32. apeluje o włączenie do wspólnej polityki rybołówstwa nadrzędnych celów społecznych równoległe z celami środowiskowymi, uznając, że dobrostan pracowników na statkach rybackich ma zasadnicze znaczenie dla przyszłości sektora rybołówstwa;

33. podkreśla wyraźną sprzeczność między WPRyb a wymogami określonymi w przepisach socjalnych, takich jak konwencja MOP nr 188, transponowana do prawodawstwa UE dyrektywą (UE) 2017/159; podkreśla, że zgodnie z tymi aktami prawnymi istnieje wymóg zwiększenia miejsca na statku, obowiązkowy dla statków o długości 24 metrów lub większej, podczas gdy sektor rybołówstwa nie może zwiększać miejsca na statku; podkreśla sprzeczność między koniecznością przestrzegania przez państwa członkowskie norm określonych w konwencji MOP nr 188 a przepisami WPRyb, które uniemożliwiają spełnienie tego obowiązku; wzywa Komisję, aby określiła alternatywne metody pomiaru zdolności połowowej w kontekście EFMRA i potwierdza, że należy zezwolić na zwiększenie pojemności brutto statków, jeżeli dodatkowa przestrzeń stanowi odpowiedź na potrzebę poprawy bezpieczeństwa i komfortu załóg (nazywaną też pojemnością ze względów socjalnych lub względów bezpieczeństwa), oraz że działania te powinny kwalifikować się do finansowania; podkreśla, że przestrzeń na statku przeznaczona na kuchnię, kabiny, toalety lub pomieszczenia rekreacyjne nie ma nic wspólnego ze zdolnością statku do znajdowania, połowu lub przechowywania ryb, a tym samym zdolnością połowową;

34. przypomina, że średni wiek statków w europejskiej flocie wynosi 23 lata, a w przypadku małych statków może nawet przekraczać 40 lat; podkreśla, że przyszły EFMRA powinien obejmować strategię modernizacji floty bez zwiększania zdolności połowowej;

35. podkreśla ponadto potrzebę regularnego monitorowania i zapewniania jednolitych i systematycznych informacji statystycznych na szczeblu UE na temat incydentów i wypadków z udziałem statków nieobjętych zakresem dyrektywy 2009/18/WE, ponieważ tylko poprzez monitorowanie i ocenę zmian tych danych, według obszarów geograficznych, flot i używanych narzędzi połowowych, możliwe będzie znalezienie rozwiązań umożliwiających poprawę sytuacji oraz ograniczenie występowania takich wypadków i zapobieganie im, zwłaszcza jeśli chodzi o lokalne i przybrzeżne statki rybackie;

36. sugeruje, aby w tym kontekście Komisja rozważyła rozszerzenie misji EMSA i dała jej dodatkowe możliwości prowadzenia tego monitorowania i regularnego przedstawiania informacji na ten temat;

37. uważa ponadto, że należy zapewnić dodatkowe warunki dla utrzymania działalności połowowej i zapewnienia wymiany pokoleń w sektorze, w tym poprzez inwestycje w modernizację infrastruktury portowej;

Czwartek, 16 września 2021 r.

Poprawa w zakresie szkolenia i zapewnienie uznawania takiego szkolenia na szczeblu UE

38. podkreśla, że sprawozdanie Bénodet, w którym określono problemy dotyczące braku zainteresowania młodych ludzi rybołówstwem i zwrócono uwagę na różnorodność i złożoność systemów szkolenia i certyfikacji rybaków w poszczególnych państwach członkowskich, wydaje się zapomniane oraz że przez minione dwadzieścia lat nie dokonano żadnych znaczących zmian; podkreśla potrzebę harmonizacji i zatwierdzania wymogów i procedur szkolenia marynarzy i rybaków na szczeblu UE, a także procedur i przepisów dotyczących przyjęcia na pokład;

39. zwraca uwagę, że przepływ pracowników między państwami członkowskimi, a nawet z państw trzecich do UE, stale rośnie oraz że jakakolwiek pokoleniowa wymiana siły roboczej w rybołówstwie, do której ten przepływ pracowników może doprowadzić, jest nadal utrudniona ze względu na brak standaryzacji systemów szkoleń i certyfikacji dla rybaków; podkreśla potrzebę zatwierdzenia tych systemów na szczeblu UE i dostosowania ich do wymogów konwencji STCW i STCW-F;

40. podkreśla, że sytuacja ta ma wyraźnie negatywny wpływ na swobodny przepływ osób, który jest podstawową zasadą UE zawartą w wielu postanowieniach traktatowych;

41. zwraca uwagę, że nawet jeśli rybak z państwa spoza UE posiada świadectwa pracy uznawane na danym obszarze połowowym, państwu członkowskiemu trudno jest umożliwić tej osobie dostęp do tej samej pracy w innym państwie członkowskim;

42. podkreśla, że w innych dziedzinach działalności morskiej, zarówno rekreacyjnej, jak i zawodowej, poczyniono znaczne postępy w kierunku międzynarodowego uznawania wykształcenia, niezależnie od kraju, w którym zostało ono zdobyte, a jedyne, czego potrzeba, to zacieśnienie współpracy w celu uznawania podstawowego szkolenia zapewnianego w szkołach lub instytucjach edukacyjnych, które są częścią uznanych na szczeblu międzynarodowym krajowych systemów edukacji każdego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego;

43. zauważa, że zgodnie z konwencją STCW-F z 1995 r. IMO ustanawia szereg podstawowych norm dotyczących szkoleń i warunków bezpieczeństwa, w tym minimalne wymagania dotyczące wykształcenia w zakresie bezpieczeństwa w odniesieniu do wszystkich rodzajów i rozmiarów statków rybackich; zwraca uwagę, że chociaż konwencja ta obowiązuje od września 2012 r., ma ona zastosowanie tylko w tych krajach, które ją ratyfikowały; wzywa wszystkie państwa członkowskie, które jeszcze tego nie uczyniły, do ratyfikowania tej konwencji;

44. przypomina, że wzajemne uznawanie kwalifikacji i certyfikatów w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego w UE zwiększy mobilność personelu i atrakcyjność zawodów związanych z morzem dla młodego pokolenia; jest zdania, że uznawanie certyfikatów nie powinno wiązać się z nadmiernymi obciążeniami finansowymi i biurokratycznymi;

45. zauważa, że chociaż Unia Europejska włączyła do swojego dorobku prawnego protokół torremoliński z 1993 r. za pomocą dyrektywy 97/70/WE oraz konwencję dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. za pomocą dyrektywy (UE) 2017/159, jak dotąd nie działała ona tak szybko i energicznie, jeśli chodzi o szkolenia w zakresie bezpieczeństwa; przypomina, że decyzja (UE) 2015/799⁽¹³⁾ upoważniająca państwa członkowskie do stania się stroną konwencji STCW-F lub przystąpienia do niej okazała się nieskuteczna, biorąc pod uwagę, że liczba państw, które ratyfikowały konwencję lub przystąpiły do niej pozostaje niska; przypomina, że dyrektywa (UE) 2017/159 zobowiązuje państwa członkowskie do przyjęcia przepisów dotyczących szkolenia i certyfikacji rybaków; podkreśla w związku z tym, że prawodawstwo Unii dotyczące szkolenia rybaków w zakresie bezpieczeństwa powinno wykraczać poza to, co zapisano w konwencji STCW-F, m.in. również przez wprowadzenie norm dla wszystkich statków rybackich o długości poniżej 24 metrów, które stanowią większość floty rybackiej Unii; wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie transpozycji konwencji STCW-F do dorobku prawnego Unii w celu zakończenia wdrażania w prawie UE uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym minimalnych norm bezpieczeństwa na morzu podczas połowów;

46. zwraca uwagę, że chociaż zdobycie praktycznej wiedzy i praktycznego doświadczenia zawodowego stanowi solidną podstawę, która pozostaje ważna dla szkolenia rybaków w wielu państwach członkowskich, formalne świadectwa stanowią jedyną gwarancję właściwej oceny niezbędnej wiedzy i doświadczenia praktycznego; zauważa, że formalne świadectwo nie tylko podnosi osobisty status rybaków, lecz także stanowi formę społecznego uznania dla tego zawodu;

⁽¹³⁾ Decyzja Rady (UE) 2015/799 z dnia 18 maja 2015 r. upoważniająca państwa członkowskie do zostania stronami, w interesie Unii Europejskiej, Międzynarodowej konwencji Międzynarodowej Organizacji Morskiej o wymaganiach w zakresie wykształcenia, wydawania świadectw oraz pełnienia wacht dla załóg statków rybackich. Dz.U. L 127 z 22.5.2015, s. 20.

Czwartek, 16 września 2021 r.

47. podkreśla znaczenie zapewnienia pracownikom sektora rybołówstwa, zwłaszcza osobom młodym i osobom zainteresowanym taką pracą, sprawiedliwego i inkluzywnego dostępu do doradztwa, wysokiej jakości staży, a także kształcenia zawodowego i szkoleń, aby tym samym umożliwić im dostosowanie się do nowych tendencji rynkowych, takich jak żywność ekologiczna, krótkie łańcuchy dostaw, turystyka specjalistyczna oraz sprzedaż i promocja lokalnych produktów za pośrednictwem nowych technologii); utrzymuje, że odpowiednia i ściśle określona edukacja i szkolenie są niezbędne, aby zachęcać młodych ludzi do podtrzymywania działalności w zakresie połowów przybrzeżnych i związanych z nimi tradycji;

48. popiera stworzenie stowarzyszenia młodych rybaków europejskich w celu promowania wymiany pokoleniowej w sektorze rybołówstwa oraz reprezentowania i łączenia młodych rybaków i ich organizacji w całej Unii; wzywa Komisję, aby poparła mobilizację środków budżetowych na realizację projektów służących osiągnięciu tego celu;

49. zauważa, że chociaż fundusze europejskie zostały zainwestowane w placówki dydaktyczne i szkoły zapewniające zaawansowane szkolenie zawodowe i świadectwa w niebieskiej gospodarce, jej najstarszy sektor działalności, rybołówstwo, nadal ma trudności z uzyskaniem akceptacji w takich placówkach, z wyjątkiem regionalnych lub krajowych programów kształcenia lub szkolenia, przy braku uznawania zdobytego wykształcenia na szczeblu europejskim; podkreśla potrzebę dążenia do standaryzacji i akredytacji szkoleń dla rybaków w UE oraz do współpracy między państwami członkowskimi; w tym celu wzywa do pełnego wykorzystania środków EFMRA i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+);

50. z zadowoleniem przyjmuje, że Europejski Fundusz Społeczny (EFS) jest szeroko wykorzystywany do rewitalizacji obszarów przybrzeżnych i wiejskich; przypomina, że rybaków należy wspierać w kwestii kontynuowania kariery zawodowej na lądzie, jeżeli z powodów zdrowotnych, zmian na rynku pracy lub ze względu na inne czynniki nie mogą kontynuować pracy na morzu; uważa, że fundusze unijne, zwłaszcza EFS, powinny wspierać rybaków w sprawnej transformacji zawodowej, w tym również poprzez uczenie się przez całe życie;

51. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby ustanowiły wspólne podstawy dla standardowego systemu szkolenia i certyfikacji dla różnych kategorii rybaków, co umożliwi szybkie uznawanie na szczeblu europejskim świadectw uzyskanych w poszczególnych państwach członkowskich; uważa, że należy także uwzględnić procedurę uznawania świadectw uzyskanych poza Unią zgodną z europejskim systemem uznawania szkoleń, co ułatwiłoby przemieszczanie się rybaków w obrębie UE;

52. zauważa, że dyrektywa 2005/36/WE⁽¹⁴⁾ w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych nie ustanawia znormalizowanego poziomu wykształcenia i certyfikacji dla wszystkich rybaków i utrudnia przemieszczanie się rybaków między państwami członkowskimi; przypomina, że chociaż Unia wprowadziła w oparciu o konwencję STCW szczegółowe, odmienne zasady uznawania świadectw kwalifikacyjnych marynarzy, jak dotąd Komisja nie zaproponowała specjalnych, przewidzianych w konwencji STCW-F przepisów dotyczących uznawania świadectw kwalifikacyjnych rybaków; w związku z tym wzywa Komisję do zaproponowania specjalnych środków służących uznawaniu świadectw kwalifikacyjnych rybaków zgodnie z postanowieniami konwencji STCW-F, nie tylko w odniesieniu do europejskich rybaków, ale również do obywateli państw spoza UE, które ratyfikowały konwencję STCW-F lub przystąpiły do niej;

53. zwraca uwagę, że celem EFMRA jest przyczynienie się do pełnego wdrożenia WPRyb, aby to jednak osiągnąć, rybacy muszą być odpowiednio przeszkoleni i posiadać odpowiednie świadectwa, co wymaga przeznaczenia części środków na szkolenia i certyfikację obecnych i przyszłych rybaków; zwraca uwagę, że administracyjne obciążenia związane z EFMRA doprowadziły do ograniczeń w wykorzystywaniu funduszy na szkolenia, w szczególności w przypadku rybaków prowadzących działalność na małą skalę, oraz że nowy EFMRA będzie musiał przezwyciężyć te trudności, aby skutecznie przyczynić się do szkolenia załóg;

54. podkreśla potrzebę dopilnowania, by dane dotyczące wykonania EFMRA i EFS+ określały dokładny budżet wykorzystywany przez każde państwo członkowskie na zaspokajanie regionalnych potrzeb w zakresie kształcenia, szkolenia, zatrudnienia i włączenia społecznego;

55. zwraca uwagę, że choć wzrastają wymagania wobec osób chcących podjąć pracę na pokładzie statku, to oferta szkoleniowa jest ograniczona, co czasami sprawia, że statek nie może wypłynąć, ponieważ załoga musi uczestniczyć w obowiązkowym szkoleniu na lądzie; apeluje do UE o pomoc w usprawnieniu szkoleń i o ułatwienie prowadzenia szkoleń na pokładzie przez promowanie szkoleń zdalnych z wykorzystaniem nowych technologii;

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

Czwartek, 16 września 2021 r.

56. podkreśla, że wiedza i innowacje mają zasadnicze znaczenie dla inteligentnego, odpornego i zrównoważonego wzrostu w sektorze rybołówstwa;

57. biorąc pod uwagę nowe miejsca pracy, które mogą powstać w niebieskiej gospodarce, gospodarce o obiegu zamkniętym oraz turystyce rybnej i gastronomicznej, interesująca byłaby ocena zapotrzebowania na szkolenia w nowych zawodach, jak to miało miejsce w sektorze żegluga morskiej;

Zapewnienie równości płci w dostępie do działalności połowowej i prowadzeniu jej

58. zwraca uwagę, że chociaż dostępne dane statystyczne wskazują, że kobiety stanowią tylko 12 % zatrudnionych w produktywności rybackiej, wiele statków, w szczególności tych wykorzystywanych do łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, działa jako małe przedsiębiorstwa rodzinne, w których wszelkie niezbędne wsparcie logistyczne i administracyjne jest często zapewniane w sposób nieformalny przez kobiety, które oficjalnie nie podejmują żadnej innej formy zatrudnienia;

59. podkreśla, że trzeba zagwarantować rybakom dostęp do szkoleń i certyfikacji, zwłaszcza w przypadku zatrudnienia sezonowego i w niepełnym wymiarze godzin;

60. zwraca uwagę, że są państwa członkowskie, w których taka nieformalna działalność pomocnicza nie generuje żadnego wynagrodzenia, świadczeń socjalnych, uprawnień emerytalnych ani zasiłku chorobowego dla kobiet zajmujących się nią, oraz że w przypadku zawieszenia, tymczasowego przerwania lub zakończenia eksploatacji takich statków jedynie oficjalnie uznana siła robocza jest uprawniona do świadczeń socjalnych, co tylko zwiększa istniejące nierówności między pracownikami; podkreśla, że państwa członkowskie powinny w pełni i formalnie uznać pracę zawodową tych kobiet, doceniając ich rolę i włączając je do krajowych systemów zabezpieczenia społecznego;

61. zaznacza, że działania mające na celu zainteresowanie młodych osób działalnością rybacką muszą gwarantować równowagę płci i uwzględniać rolę kobiet w całym sektorze rybołówstwa, począwszy od łowienia ryb po zarządzanie statkami, akwakulturę, sprzedaż i przetwórstwo produktów rybołówstwa, a także rolę kobiet w nauce i czynnościach administracyjnych;

62. wzywa Komisję do uruchomienia inicjatyw mających na celu uznanie pracy kobiet w sektorze rybołówstwa i zabezpieczenie równego wynagrodzenia dla obu płci; przypomina, że strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 wymaga, aby na wspieranie działań promujących udział kobiet w rynku pracy i godzenie życia zawodowego z prywatnym, promowanie inwestycji w placówki opieki, wspieranie przedsiębiorczości kobiet i zwalczanie segregacji płciowej przeznaczano odpowiednie fundusze UE;

63. uważa, że nie ma powodu, aby wykluczać kobiety z tego zawodu lub utrudniać im dostęp do niego, a potwierdzeniem tego przekonania jest rosnąca liczba członków załogi i kapitanów płci żeńskiej pracujących na statkach rybackich; zauważa, że na szczęście istnieje szereg bardzo aktywnych stowarzyszeń reprezentujących kobiety zatrudnione w sektorze rybołówstwa, zwłaszcza w komitetach doradczych UE ds. rybołówstwa i w stowarzyszeniach sektorowych;

64. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie w niektórych państwach UE kobiecych stowarzyszeń w sektorze rybołówstwa; wzywa UE i państwa członkowskie do wsparcia promowania i tworzenia nowych stowarzyszeń w celu zapewnienia kobietom większej widoczności i pomocy;

65. uważa, że chociaż rola kobiet w sektorze rybołówstwa jest często nieformalna, należy zapewnić im uznanie, odpowiednie wynagrodzenie oraz rozliczenie z gospodarczego i społecznego punktu widzenia; zwraca uwagę, że lepsze informacje na temat ich działalności i środki służące poprawie ich statusu i podniesieniu ich rangi pomogą nie tylko zwiększyć ich awans osobisty i społeczny, ale także wyjaśnić ich rolę w sektorze rybołówstwa;

66. uważa, że obecne zasady pomiaru pojemności poważnie utrudniają dostęp kobiet do sektora, ponieważ aby zagwarantować im prywatność i dobre samopoczucie, potrzebne są oddzielne kabiny, toalety i prysznice;

67. nalega, aby Komisja i państwa członkowskie wdrożyły środki mające na celu podniesienie kwalifikacji kobiet zaangażowanych w niebieską gospodarkę, zwłaszcza w rybołówstwo, połów skorupiaków, akwakulturę i przemysł konserwowy oraz promowały oficjalne uznanie ich wkładu w łańcuch wartości przemysłu morskiego; uważa ponadto, że należy dopilnować, aby finansowanie z EFMRA w ramach przewidzianych na lata 2021–2027 i kolejne w znaczący sposób przyczyniało się do równego traktowania kobiet w sektorze morskim i rybackim dzięki przeznaczeniu środków w szczególności na działania mające na celu poprawę ich warunków życia, pracy i bezpieczeństwa na statkach rybackich oraz zapewnienie wprowadzenia niezbędnych zmian w tym celu;

Czwartek, 16 września 2021 r.

Promowanie zawodowej działalności połowowej i wymiany pokoleń w sektorze

68. przypomina, że UE, największy jednolity rynek produktów rybołówstwa, odpowiada za zaledwie 6 % całkowitych połowów światowych i jest w dużym stopniu zależna od importu produktów rybołówstwa i akwakultury z państw spoza UE; zwraca uwagę, że część tego importu pochodzi z przedsiębiorstw i statków z kapitałem europejskim;

69. zwraca uwagę, że normy WPRyb należą do najbardziej rygorystycznych i wnoszą istotny wkład w zrównoważenie środowiskowe, gospodarcze i społeczne oraz że chociaż nadal jest wiele do poprawy, postępy dokonane w ostatnich dziesięcioleciach pokazują, co można zrobić, by zmierzać w tym kierunku, przyczyniając się z jednej strony do trwałości zasobów rybnych i siedlisk, a z drugiej strony do zwiększenia wynagrodzeń rybaków i właścicieli statków;

70. podkreśla, że promowanie wysokich standardów w obszarze zrównoważenia środowiskowego i społecznego sektora rybołówstwa – obok innych czynników – ma kluczowe znaczenie dla zainteresowania branżą rybacką nowego pokolenia rybaków i zapewnienia długoterminowej stabilności gospodarczej w tym sektorze;

71. apeluje do UE, aby zbadała wartość, jaką środki takie jak zakładanie sztucznych raf w wyłącznych strefach ekonomicznych Unii mają dla ochrony życia morskiego;

72. podkreśla, że stopniowe zmniejszanie wsparcia UE dla tego sektora w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, w szczególności przez ograniczenie środków wspierających sektor rybołówstwa oraz wspólną organizację rynków, jest jednym z czynników przyczyniających się do pogorszenia sytuacji sektora; w związku z tym ponownie podkreśla, że należy znacznie zwiększyć fundusze UE przeznaczone dla sektora rybołówstwa;

73. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by dołożyły niezbędnych starań na rzecz utrzymania i wzmocnienia mechanizmów i środków wsparcia, w szczególności środków finansowych, w celu promowania koncentracji podaży, zwłaszcza przez skuteczne wsparcie ustanawiania i funkcjonowania organizacji producenckich, w szczególności w odniesieniu do tradycyjnego rybołówstwa przybrzeżnego prowadzonego na niewielką skalę;

74. podkreśla, że programy operacyjne muszą – przy odpowiednim wsparciu finansowym – zachęcać organizacje producenckie do bezpośredniego wprowadzania produktów na rynek, rozwijając łańcuch wartości, co jest jednym ze sposobów podniesienia wartości produkcji i zwiększenia wartości dodanej produktów rybołówstwa;

75. wzywa Komisję, aby w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi ustanowiła i wdrożyła mechanizmy wspierania tradycyjnego łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego na małą skalę, które umożliwią rozwiązanie konkretnych problemów w tej części sektora;

76. podkreśla znaczenie tworzenia lokalnych rynków pochodzenia produktów rybołówstwa i rynków produktów tradycyjnych szczególnej jakości, opartych na targach, małych przedsiębiorstwach handlowych oraz sektorze restauracyjnym, jako sposobu na zwiększenie wartości dodanej lokalnych produktów rybołówstwa i sprzyjanie rozwojowi lokalnemu;

77. wzywa Komisję do zbadania możliwości stosowania wzmocnionych mechanizmów w celu sprzyjania wprowadzaniu na rynek przetworzonych produktów rybołówstwa o większej wartości dodanej, w szczególności konserw, na wzór określonych produktów rolnych, a także programów zapewniających promocję unijnych produktów rybołówstwa poza granicami Unii, zwłaszcza ich reklamowanie podczas targów i konkursów międzynarodowych;

78. podkreśla znaczenie sektora rybołówstwa dla sytuacji społeczno-gospodarczej, zatrudnienia i wspierania spójności społeczno-gospodarczej regionów najbardziej oddalonych, charakteryzujących się gospodarkami napotykanymi stałe trudności strukturalne i mającymi niewielkie możliwości dywersyfikacji działalności gospodarczej; w tym kontekście uważa za konieczne utrzymanie i wzmocnienie wsparcia UE na rzecz sektora rybołówstwa w tych regionach, w szczególności mając na celu rekompensatę dodatkowych kosztów generowanych ze względu na lokalizację na obszarach najbardziej oddalonych, ponoszonych przy wprowadzaniu do obrotu niektórych produktów rybołówstwa pochodzących z określonych regionów najbardziej oddalonych; podkreśla specyfikę łańcuchów wartości w sektorze rybołówstwa w regionach najbardziej oddalonych i popiera potrzebę szczególnego wsparcia w celu wzmocnienia tych łańcuchów i ułatwienia dostępu do rynków, co oprócz ponownego wprowadzenia Programu szczególnych opcji na rzecz regionów oddalonych i wyspiarskich (POSEI) w obszarze rybołówstwa mogłoby przyczynić się do utworzenia programu POSEI-Transport w celu wspierania tworzenia i funkcjonowania niektórych szlaków handlowych;

79. podkreśla potrzebę zapewnienia ciągłości działalności połowowej, wymiany pokoleń i większego uznania społecznego dla tego sektora oraz jego znaczenia dla trwałych dostaw zdrowej żywności dla Europejczyków – żywności pochodzącej z racjonalnych ekologicznie siedlisk;

Czwartek, 16 września 2021 r.

80. podkreśla znaczący wkład rybaków w rozwój wiedzy naukowej, zarówno poprzez ich bezpośredni udział w gromadzeniu danych dotyczących połowów oraz współpracę z naukowcami poprzez dostarczanie do celów naukowych dodatkowych informacji na temat stanu środowiska morskiego, gatunków i siedlisk oraz ich ochrony;

81. zwraca uwagę, że szkolenie rybaków może odgrywać ważną rolę, jeżeli chodzi o dalsze zaangażowanie w ochronę przyrody, większy wkład działalności rybackiej w tę dziedzinę oraz wspieranie wdrażania i stosowania bardziej zrównoważonych technik połowowych, spójnych z celami zrównoważonej eksploatacji zasobów ustanowionymi we wspólnej polityce rybołówstwa (WPRyb);

82. przypomina, że rozwój potencjału innowacji i badań morskich w regionach najbardziej oddalonych ma kluczowe znaczenie dla pobudzenia wzrostu niebieskiej gospodarki w tych regionach; dodaje ponadto, że zwiększenie udziału regionów najbardziej oddalonych w międzynarodowych sieciach badawczych angażujących działające w tych regionach uniwersytety, które posiadają wiedzę na temat ich unikalnych cech, może pomóc tym regionom w umacnianiu ich systemów innowacji i tworzeniu miejsc pracy; wzywa Komisję Europejską do podjęcia wysiłków w celu zapewnienia tym regionom odpowiednich środków do skutecznego badania i wykorzystywania różnorodności biologicznej;

83. zwraca uwagę na cel wspólnej polityki rybołówstwa, tj. promowanie połowów selektywnych, a także na cel UE dotyczący osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.; odnotowuje rozwój niskoemisyjnej floty kutrów i innowacyjnych technik połowowych, które przyczyniają się zarówno do osiągnięcia celów na 2050 r., jak i celów w zakresie połowów selektywnych; wzywa ponadto Komisję, by zachęcała do tych zmian i traktowała je w sposób priorytetowy w celu zapewnienia sektorowi perspektyw dzięki innowacjom;

84. odnotowuje wspólne prace przemysłu stocznioowego i nauki nad tzw. podejściem „trzy razy zero”: zero emisji, zero odpadów i zerowe wypadków na pokładzie, zgodnie z którym flota europejska, w tym statki wykorzystywane w rybołówstwie łodziowym, może przejść z głównie ekonomicznego projektowania statków na wydajniejsze i bardziej zrównoważone projektowanie o obiegu zamkniętym;

85. zauważa, że przy zapewnieniu odpowiedniego wyszkolenia i konkretnych umiejętności rybacy mogliby w jeszcze większym stopniu przyczynić się do rozwoju wiedzy naukowej poprzez gromadzenie i rejestrację danych środowiskowych *in situ*, zapewniając weryfikację danych uzyskanych w drodze obserwacji zdalnej za pomocą satelitów i innych instrumentów; podkreśla, że w ramach dążenia do tego celu ważną rolę w szkoleniu rybaków odgrywają uniwersytety i ośrodki badań morskich we współpracy ze szkołami morskimi; podkreśla, że w 2019 r. flota unijna, składająca się z ponad 81 000 statków rybackich różnej wielkości, zapewniła niezrównaną liczbę platform, które niemal codziennie gromadziły dane dotyczące połowów i inne dane morskie; zauważa, że jest to instrument, który można i należy, stosując odpowiednie zachęty, wykorzystać do gromadzenia jeszcze większej ilości danych dotyczących mórz Europy i świata; wzywa oficjalne organy naukowe i doradcze ds. rybołówstwa, takie jak Międzynarodowa Rada Badań Morza (ICES) lub STECF, aby w większym stopniu wykorzystywały dane zgromadzone przez flotę wspólnotową;

86. zwraca uwagę, że zaangażowanie młodych ludzi i wymiana pokoleń nie tylko zapewnią ciągłość tej najstarszej działalności niebieskiej gospodarki, ale także utrzymają ludność na obszarach przybrzeżnych i okolicznych obszarach wiejskich, co pozwoli zachować dziedzictwo kulturowe wielu społeczności przybrzeżnych; uważa za bardzo istotne, aby młode pokolenia były lepiej poinformowane i świadome kwestii związanych ze zrównoważonym rozwojem, w oparciu o nową wiedzę, oraz konieczności udziału wszystkich w rozwiązywaniu problemu zmiany klimatu i przeciwdziałaniu tej zmianie, która w największym stopniu oddziałuje na morza i obszary przybrzeżne na całej planecie;

87. uważa, że sektor rybołówstwa byłby bardziej atrakcyjny dla większej liczby młodych ludzi, gdyby był powiązany z innymi sektorami wschodzącymi, np. turystyką, i byłby przez nie uzupełniany; w związku z tym wzywa państwa członkowskie i ich regiony do ograniczenia biurokracji związanej z turystyką rybacką jako źródłem dochodów; wzywa ponadto Komisję do promowania w ramach istniejących programów UE linii wsparcia na rzecz odtworzenia materialnego i niematerialnego dziedzictwa związanego z różnymi rodzajami działalności morskiej, zachowania tożsamości społeczności nadbrzeżnych i zwiększenia ich wykorzystania w turystyce;

88. zauważa, że ochrona środowiska jest sprawą coraz większej troski dla młodych ludzi w Europie; podkreśla, że dla przyciągnięcia młodych rybaków duże znaczenie ma zrównoważone zarządzanie rybołówstwem; apeluje o promowanie połowów o niskim wpływie jako sposobu nie tylko na zmniejszenie wpływu rybołówstwa na środowisko morskie, ale również na przyciągnięcie do tej działalności nowych pokoleń rybaków;

89. zwraca uwagę, że w turystyce rybackiej istnieje znaczny niewykorzystany potencjał;

90. podkreśla, że należy włączać rybaków we wspólne i oparte na społeczności planowanie przestrzenne obszarów morskich z myślą o zrównoważonym rozwoju i ochronie środowiska morskiego;

Czwartek, 16 września 2021 r.

91. podkreśla znaczenie podstawowej wiedzy o morzach i oceanach, która musi promować umiejętności cyfrowe i cyfryzację działalności połowowej; podkreśla, że pomimo poprawy umiejętności starszych użytkowników, aplikacje są łatwiejsze i bardziej intuicyjne dla młodszych pokoleń, jeśli chodzi o gromadzenie i rejestrowanie danych w ramach nowego rozporządzenia w sprawie kontroli, które jest obecnie w trakcie przeglądu, lub wykorzystanie nowych zastosowań i urządzeń w celu poprawy bezpieczeństwa, warunków pracy i dobrostanu rybaków na morzu;

92. z zadowoleniem przyjmuje strategiczne zmiany w UE, zwłaszcza transformację ekologiczną i cyfrową, która ma przyczynić się do ochrony istniejących miejsc pracy i tworzenia nowych miejsc pracy wysokiej jakości na obszarach w dużej mierze uzależnionych od rybołówstwa i jeszcze bardziej pobudzać ich rozwój gospodarczy; podkreśla znaczenie ochrony tradycyjnych zawodów w sektorze rybołówstwa, przy zrównoważonej transformacji, z myślą o zapobieżeniu utracie wartości dodanej, jaką jest doświadczenie zgromadzone przez starszych rybaków; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wprowadzenia systemów uczenia się przez całe życie, aby na bieżąco aktualizować wiedzę i tworzyć nowe możliwości dla wszystkich grup wiekowych;

93. zwraca uwagę, że poprawa stanu ochrony zasobów rybnych zwiększyła produktywność rybaków i ich średnie wynagrodzenia, a także doprowadziła do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla i innych gazów cieplarnianych; zauważa, że rybacy w coraz większym stopniu angażują się w zbiórkę wszystkich odpadów morskich, w tym między innymi zgubionych lub porzuconych narzędzi połowowych, oraz że należy uznać, wspierać i należycie wynagradzać ich wkład ekologiczny w tym zakresie; zwraca w związku z tym uwagę na możliwość wsparcia tworzenia nowych działań i dodatkowych źródeł dochodów związanych ze zbieraniem odpadów morskich oraz wsparcia wdrażania Europejskiej strategii na rzecz tworzywa sztucznego w gospodarce o obiegu zamkniętym;

94. podkreśla, że zrównoważone zarządzanie zasobami rybnymi i ustalanie kwot połowowych zgodnie z celem, jakim jest odbudowa i zachowanie stad powyżej poziomów biomasy umożliwiających uzyskanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu, mają kluczowe znaczenie dla stworzenia środowiska gospodarczego, w którym młodzi ludzie będą wystarczająco przeświadczeni, że warto dokonać niezbędnych inwestycji, by zostać rybakami;

95. podkreśla potrzebę stworzenia przez państwa członkowskie zachęt gospodarczych i infrastruktury portowej niezbędnych do właściwego zbierania i recyklingu odpadów i tworzyw sztucznych zbieranych przez młodych rybaków, dzięki którym rybacy ci mogliby uzyskiwać korzyści finansowe uzupełniające te pochodzące z głównej działalności;

96. wzywa państwa członkowskie, aby zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 w sprawie WPR przy przydzielaniu uprawnień do połowów, którymi dysponują, stosowały również kryteria związane z wiekiem;

97. wyraża zadowolenie z faktu, że nowy EFMRA na lata 2021–2027 zapewni pomoc i wsparcie młodym rybakom, którzy po raz pierwszy kupują statek lub angażują się w przedsiębiorstwo rybackie; podkreśla potrzebę przyciągnięcia młodych ludzi nie tylko do rybołówstwa morskiego, ale także do zarządzania przedsiębiorstwami rybackimi i akwakultury, co pozwoli zapewnić wymianę pokoleń w całym sektorze; wzywa państwa członkowskie do promowania tej wymiany poprzez usuwanie barier i wspieranie osób, które chcą rozpocząć karierę w sektorze rybołówstwa, oraz do rozwiązania problemów takich jak wysokie początkowe koszty rozpoczęcia działalności gospodarczej, metody przydziału uprawnień do połowów, niestabilność dochodów, równouprawnienie płci i niepewność co do czasu trwania kariery;

98. przypomina o konieczności przyznania odpowiednich środków w celu zapewnienia sektorowi i jego pracownikom rekompensaty gospodarczej i społecznej w celu zrównoważenia nakładanych środków ochrony zasobów lub pomocy w tymczasowym zaprzestaniu działalności w celu zarządzania zasobami, jako środka służącego ochronie dochodów z rybołówstwa; proponuje w związku z tym, aby w ramach EFMRA wspierano utworzenie funduszu kompensacji wynagrodzeń, który obejmowałby wszystkie utracone zarobki i obejmował okresy, w których obowiązuje zakaz połowów, oraz aby okresy te były traktowane jako rzeczywisty czas pracy do celów świadczeń emerytalnych i innych świadczeń z tytułu zabezpieczenia społecznego; popiera ponadto ustanowienie gwarantowanej płacy minimalnej;

99. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania działań na rzecz dialogu społecznego między stronami, w szczególności w następujących dziedzinach: a) szkolenie młodych przedsiębiorców z sektora rybołówstwa; b) doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji z myślą o zrównoważonym rybołówstwie; c) szerzenie wiedzy na temat dobrych praktyk połowowych; d) bezpieczeństwo i ochrona życia ludzkiego na morzu; e) zdrowie i bezpieczeństwo pracowników na pokładzie;

100. zwraca uwagę, że inwestycje w wymianę pokoleniową powinny pozostać priorytetowym zadaniem Unii Europejskiej, że jednym z głównych sukcesów naszego wspólnego projektu jest samowystarczalność żywnościowa oraz że stopniowe starzenie się rybaków stanowi realne zagrożenie w tym kontekście;

Czwartek, 16 września 2021 r.

101. uważa, że przedmiotem szczególnej uwagi i wsparcia powinno być łodziowe rybołówstwo przybrzeżne prowadzone na małą skalę, potencjalnie mniej drapieżne i bardziej zrównoważone nie tylko pod względem biologicznego zarządzania zasobami, ale także ze społeczno-gospodarczego punktu widzenia;

102. zwraca uwagę, że wymiana pokoleń, obejmująca napływ do sektora dobrze wyszkolonych rybaków dysponujących wiedzą z zakresu najnowszych technologii, procedur i metod zapewniania trwałości zasobów, jest również sposobem, w jaki UE może przyczynić się do globalnego ruchu na rzecz zwalczania, ograniczania i eliminowania połowów NNN;

103. uważa, że wymiana pokoleń i dywersyfikacja działalności nadal stanowią wyzwanie, w związku z czym w ramach EFMRA należy podjąć działania na rzecz promowania szkolenia zawodowego i rozwoju kariery zawodowej, a także zwiększenia dochodów i bezpieczeństwa zatrudnienia;

104. zwraca uwagę na konieczność poprawy wizerunku sektora, w tym roli kobiet, warunków pracy, życia i bezpieczeństwa na pokładzie w celu przyciągnięcia nowych pokoleń, a także na konieczność poprawy procedur uznawania świadectw połowowych w związku z istniejącymi przeszkodami dla swobody przemieszczania się rybaków między państwami członkowskimi oraz zwraca uwagę na zapotrzebowanie na siłę roboczą w tym sektorze, gdyż są to czynniki będące przyczyną najmowania do pracy rybaków z państw spoza UE, którzy są w niektórych przypadkach zatrudniani nielegalnie;

105. uważa, że zgodnie z opinią Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie społecznego wymiaru rybołówstwa zasadnicze znaczenie ma opracowanie ogólnych zasad i praktycznych wytycznych dla sprawiedliwych usług na rynku pracy w sektorze rybołówstwa, ponieważ rybacy spoza UE są istotni dla utrzymania działalności w tym sektorze w kilku regionach; podkreśla w związku z tym, że Komisja i państwa członkowskie powinny propagować wytyczne dotyczące godnego zatrudnienia rybaków migrujących opracowane w 2020 r. przez europejskich partnerów społecznych w sektorze rybołówstwa;

106. apeluje do Komisji i Rady UE o korzystanie z polityki handlowej, aby zapewnić stosowanie podobnych norm zrównoważonego rozwoju środowiskowego i społecznego zarówno do podmiotów europejskich, jak i zagranicznych, i o otwieranie rynku wewnętrznego wyłącznie na produkty zgodne z wymogami; zauważa, że w przeciwnym razie UE, nagradzając tych, którzy niewiele zrobili dla zrównoważonego rozwoju zasobów rybnych i sprawiedliwego traktowania rybaków, wysłałaby wspólnocie międzynarodowej niewłaściwy sygnał;

107. potępia sytuację, w której rybacy są w praktyce pozbawieni prawa do głosowania, w tym w wyborach do Parlamentu Europejskiego, ponieważ przebywają na pełnym morzu; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby członkowie załóg, którzy są obywatelami UE i znajdują się na pokładzie, byli w stanie skutecznie głosować w różnych procedurach wyborczych;

108. zauważa, że łodziowe rybołówstwo przybrzeżne prawdopodobnie pozwala rybakom zachować lepszą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, w związku z czym podkreśla, że należy promować ramy regulacyjne chroniące rybołówstwo łodziowe;

109. postuluje wdrożenie nowych programów spójności społecznej; z zadowoleniem przyjmuje projekty pilotażowe dotyczące dochodu podstawowego na obszarach przybrzeżnych UE o najniższym PKB na mieszkańca, w tym w regionach najbardziej oddalonych;

110. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zwiększały w Europie – zwłaszcza w wśród młodszych pokoleń, w tym w szkołach i agencjach pośrednictwa pracy – świadomość społeczną na temat znaczenia działalności połowowej jako sektora rozwoju kariery zawodowej; podkreśla również wkład rybaków w zaopatrzenie w żywność w Europie, w ochronę i zachowanie oceanów i życia morskiego oraz kulturę i styl życia społeczności przybrzeżnych, a tym samym w walkę z uprzedzeniami, jakoby rybacy byli drapieżnikami zainteresowanymi wyłącznie eksploatacją zasobów i niezważającymi na to, co przyniesie przyszłość;

111. przypomina, że europejskie floty spełniają jedne z najsurowszych standardów na świecie pod względem bezpieczeństwa, warunków pracy, miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji, ochrony środowiska i różnorodności biologicznej, a także zmniejszają do minimum pozostawiany przez siebie ślad, a poprzez udzielanie wsparcia i pomocy na rzecz rozwoju nowych technologii nadzoru i ciągłe dostosowania do nowych i wymagających przepisów dowiodły, iż traktują te kwestie priorytetowo, a we wspólnej polityce rybołówstwa przez dziesięciolecia uwzględniano konieczność racjonalnego gospodarowania gatunkami, choć europejskie strategie polityczne wciąż wymagają usprawnień;

112. zachęca Komisję Europejską do opracowania, we współpracy z państwami członkowskimi i ich regionami przybrzeżnymi, zdecydowanej strategii promowania europejskich ryb, wraz z odpowiednim wsparciem finansowym, przy skupieniu się w szczególności na gatunkach mniej poszukiwanych i o mniejszej wartości handlowej, w celu zwiększenia ich wartości, a jednocześnie zapobieżenia skoncentrowaniu nakładu połowowego na tych gatunkach, które mają większą wartość i w związku z tym są bardziej narażone na przełowienie;

Czwartek, 16 września 2021 r.

113. podkreśla znaczenie zwiększenia inwestycji w badania naukowe, modernizację i innowacje, które będą korzystne dla młodych rybaków i społeczności nadbrzeżne;

114. podkreśla, że należy propagować i wspierać dekarbonizację floty rybackiej, która obecnie zależy w 100 % od paliw kopalnych, aby sektor rybołówstwa mógł faktycznie wnieść wkład w realizację Europejskiego Zielonego Ładu i aby pomóc młodym pokoleniem w dostępie do sektora rybołówstwa za pomocą innowacyjnych inicjatyw;

115. uznaje rybaków za dostawców żywności i podstawowych pracowników, którzy nawet podczas katastroficznych zdarzeń, takich jak pandemia COVID-19, nadal zapewniali w trudnych warunkach codzienne wyładunki; podkreśla znaczące skutki gospodarcze i społeczne pandemii COVID-19 oraz potrzebę przeznaczenia przez państwa członkowskie wystarczających środków z funduszy europejskich na wsparcie utrzymania i tworzenia miejsc pracy w sektorze rybołówstwa i w niebieskiej gospodarce;

116. zwraca uwagę na wpływ wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE na sektor rybołówstwa, w szczególności w regionach przybrzeżnych, na których działają dotknięte floty rybackie; zaznacza, że skutki te będą dotyczyć nie tylko statków i rybaków, lecz całej społeczności i zatrudnienia na tych obszarach;

117. podkreśla w związku z tym, że wymiana pokoleń musi uwzględniać cele Europejskiego Zielonego Ładu oraz potrzebę zapewnienia transformacji cyfrowej również w niebieskiej gospodarce; zauważa, że oznacza to nie tylko przyciąganie młodych ludzi do rybołówstwa, lecz także dopilnowanie, by mieli oni odpowiednią wiedzę i właściwe wykształcenie, oferowanie im atrakcyjnych perspektyw kariery i możliwości poprawy ich sytuacji osobistej – zwłaszcza dzięki podniesieniu i ustabilizowaniu ich dochodów – oraz przyczynienia się do spójności ich lokalnych społeczności, zwłaszcza w najbardziej odizolowanych regionach przybrzeżnych oraz w regionach z mniejszymi możliwościami zatrudnienia, oraz umożliwianie im pracy na rzecz zmian gospodarczych, społecznych i środowiskowych na tych obszarach, przy jednoczesnym wzmocnieniu roli kobiet w tym sektorze poprzez zwiększenie mobilności i możliwości zatrudnienia w całej UE bez trudności ani ograniczeń związanych z uznawaniem ich umiejętności i wykształcenia; uważa, że wymiana pokoleń nie może prowadzić do starć między pokoleniami i powinna obejmować rybaków w każdym wieku, zapewniając równowagę w transformacji ekologicznej i cyfrowej, aby nie dopuścić do utraty spuścizny doświadczenia;

118. przypomina, że kolejne pokolenie europejskich rybaków przyczyni się nie tylko do zwiększenia w przyszłości konkurencyjności unijnego sektora rybołówstwa, ale również do zapewnienia dostaw żywności w Europie w nadchodzących latach;

119. wzywa Komisję do zajęcia się w następnym sprawozdaniu w sprawie wdrażania WPRyb aspektami i żądaniami zawartymi w niniejszej rezolucji;

120. stwierdza, że dzięki tej rezolucji mamy niepowtarzalną okazję, aby docenić tych, którzy będą przyszłością strategicznie istotnego europejskiego sektora rybołówstwa, oraz pokazać Europie, jaką drogą należy podążać: więcej młodych rybaków, lepsze rybołówstwo i lepsze praktyki;

o

o o

121. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Europejskiemu Komitetowi Społeczno-Ekonomicznemu, Komitetowi Regionów oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.